№ 171. Piątek 28. Lipca 1865. Rok wydania 55.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 28. lipca. Wczoraj o godzinie 11. przed południem nastąpiło uroczyste zamknięcie sesyi Rady państwa przez Jego cesarzew. Mość Arcyksięcia Ludwika Wiktora jako zastępcę Jego c. k. Apost. Mości. Mowa przy zamknięciu była następująca: „Szanowni członkowie Rady państwa! Otrzymałem zaszczytne zlecenie. w imieniu Jego c. k. Apostolskiej Mości zamknąć uroczyście teraźniejszą sesyę rady państwa. Spełniając to zadanie, witam Was Arcyksiążęta, książęta domu cesarskiego, najprzewielebniejsi, dostojni i szanowni Panowie obydwóch Izb rady państwa. Przedewszystkiem mam wypełnić przyjemny obowiązek wyrazić zupełne uznanie naszego Najmiłościwszego Pana i Cesarza za patryotyczną gorliwość i niezmordowaną czynność. jaka się objawiała tak w wydziałach, jak i w łonie obydwóch Izb przy naradach nad tak licznemi ważnemi przedmiotami. Uznając wpływ. jaki wywiera ożywienie handlu i przemysłu na powszechną pomyślność. poświęcaliście znaczną część Waszej czynności naradom nad projektami, których celem jest popieranie czynności przemysłowej wewnątrz kraju, wyjednanie dla niej potrzebnej ochrony prawnej i skuteczna pomoc ze strony władzy państwa dla przedsiębiorstw, które uważane być winny za najdzielniejsze środki ku popieraniu produkcyi przemysłowej i rolniczej, handlu i rękodzieł. Powody. jakie Was po starannem i umiejętnem badaniu skłoniły do przyjęcia nowego traktatu celnego i handlowego z państwami należącemi do niemieckiego związku celnego, wpłynęły również na postanowienie Jego ces. Mości przy podpisaniu rzeczonego traktatu. Możemy żywić nadzieję, że przy żwawem i śmiałem wytężeniu sił przemysłu i inteligencyi kraju. i przy spiesznem i oględnem wyzyskiwaniu korzyści, jakie traktat nastręcza, dzieło to istotnie przyczyni się do pomyślności państwa.

Przy uznania godnej wzajemnej gotowości obudwu izb przyszło do skutku kilka ustaw niezbędnych do pokrycia potrzeb państwa, mianowicie ustawa finansowa na r. 1865. Na zupełne uznanie zasługuje dążność, objawiona przy dokładnem zbadaniu tej ustawy. ażeby w użyciu istniejących środków na potrzeby państwa zachować oszczędność, posuniętą aż do granicy, która bez osłabienia wewnętrznych sił monarchyi i potęgi jej na zewnątrz przekroczoną być nie może.

Utrzymanie powszechnego europejskiego pokoju, które oddawna było zadaniem rządu cesarskiego, będzie i nadal przedmiotem jego szczerych usiłowań.

W kwestyi szlezwicko - holsztyńskiej Jego Ces. Mość w porozumieniu ze Swoim dostojnym sprzymierzeńcem, Królem pruskim, starać się będzie o załatwienie jej w sposób odpowiadający tak interesom całych Niemiec, jak i stanowisku Austryi w związku niemieckim.

Ważne powody, dotykające ogólnego interesu monarchyi, a które właśnie dlatego w łonie obydwóch izb znalazły patryotyczny i wymowny wyraz, przemawiają za spiesznem zwołaniem legalnych reprezentantów ludów w wschodnich częściach monarchyi i wywołują konieczność zaniechania w tej sesyi obrad nad ustawą finansową na r. 1866.

Najdostojniejsi, najprzewielebniejsi, dostojni i szanowni Panowie! Zadowolenie, z jakiem myśl przy rezultatach Waszego światłego patryotycznego działania spoczywa, nie zdoła jednak osłabić najszczerszego usiłowania, ażeby wspólne traktowanie wszelkich, królestwom i krajom wspólnych praw, obowiązków i interesów w bliskiej przyszłości ścisłym węzłem jedności spoiło wszystkie ludy tego państwa. To usiłowanie tkwi w uznaniu żywotnych warunków monarchii, tkwi ono w szlachetnych uczuciach wiernej miłości i przywiązania do tronu i wspólnej ojczyzny. Gdzie nadzieja na tak silnej opiera się podstawie, tam to, co dziś jako gorące życzenie silny znachodzi wyraz, stanie się wkrótce za pomocą Boga szczęśliwie dokonanem dziełem.“

Zgromadzenie wzniosło przy końcu mowy trzykrotny, huczny okrzyk na cześć Jego Mości Cesarza.

Część urzędowa.

Gminy powiatu *tyśmienickiego* ofiarowały na rzecz gr. kat. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie ogólną kwotę 52 złr. 95 c. w. a.

Tę pożyteczną dla ogółu dążność ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 12. lipca 1865.

Gmina *Lubna* z *Kazimirówką* w obwodzie sanockim obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, wystawić na gruncie ofiarowanym przez właściciela wsi Wgo *Zbigniewa Trzecieskiego* na cele szkolne, rozległości przeszło jednego morga, dom szkolny z pomieszkaniem nauczyciela i stajnią i utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać porządki szkolne, zrębywać i przystawiać ofiarowane przez rzeczonego właściciela dóbr na opał szkoły 6 niz. austr. sągów miękkiego drzewa, a w razie potrzeby dostarczać własnym kosztem takiej ilości drzewa, a nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który będzie musiał pokrywać koszta czyszczenia szkoły, płacić rocznie 140 złr. w. a. tak długo, dopokąd gmina obowiązana będzie utrzymywać pisarza gminnego, któremu płaci teraz 60 złr. w. a. rocznie. Jeżliby z czasem obowiązek ten ustał, będzie nauczyciel pobierać rocznie od gminy 200 złr. w. a. Nakoniec przysłużać będzie nauczycielowi użytkowanie z tej części wspomnionego gruntu szkolnego, która pozostanie po odjęciu przestrzeni potrzebnej pod budynek szkolny i na założenie szkółki drzew owocowych.

Okazaną temi ofiarami pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. galicyjskiego Namiestnictwa.

Lwów, 12. lipca 1865.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył wydać następujące najwyższe pismo odręczne:

Kochany baronie Lichtenfels! Uwalniając Cię w łasce na własną prośbę Twoją od posady prezydenta Mojej rady stanu i przenosząc Cię w zasłużony stan spoczynku, miło Mi nadać Ci w uznaniu Twoich długoletnich. wiernych i z całem poświęceniem Mnie i państwu świadczonych usług wielki krzyż Mojego orderu św. Szczepana z uwolnieniem od taxy.

Laxenburg, 24. lipca 1865.

Franciszek Józef, m. p.

Część nieurzędowa.

Lwów, *28. lipca.*

Na ostatniem posiedzeniu izby panów, na którem zajęli miejsca na ławicy ministeryalnej Ich Ex. pp. Hr. *Mensdorff*, *Schmerling*, *Mecsery*, *Plener*, *Lasser*, *Hein*, kierujący ministeryum handlu *Kalchberg*, fmp. *Schiller* i radzcy ministeryalni *Gobbi* i *Schmidt*, przyjęto prawo o opodatkowaniu wódki (referent ks. Jabłonowski) zgodnie z uchwałą izby deputowanych.

Również przyjęto projekta do praw względem drogi żelaznej z Pragi przez Rakonitz do Eger i z Kadczyc przez Sadec i Komotau. według redakcyi w izbie deputowanych uchwalonej, po drugiem i trzeciem odczytaniu.

Prezes wniósł podziękowanie obom sekretarzom izby, radzcy ministeryum Hoffmanowi i radzcy sekcyjnemu Kubinowi. (Wysokie zgromadzenie powstało z miejsc.) Prezes miał potem do zgromadzenia krótką przemowę i zamknął ją okrzykiem na cześć Najjaś. Pana, który to okrzyk zgromadzenie trzechkrotnie i z zapałem powtórzyło. Jego Eminencya kardynał Rauscher wygłosił podziękowanie prezesowi księciu Auersperg i wiceprezesowi hr. Kuefstein, (zgromadzenie powstało z miejsc) na które to podziękowanie prezes i wiceprezes odpowiedzieli. Poczem posiedzenie o godz. kwadrans na pierwszą zamknięte zostało.

Jak pisze *Wanderer*, utrzymuje się w kołach dyplomatycznych w Wiedniu od kilka dni wersya, podług której można *niebezpieczeństwo większego jeszcze rozdwojenia między głównemi mo-*

carstwami niemieckiemi uważać już za usunięte. Zapewniają, że na dworze pruskim w Gastein panuje teraz nierównie łagodniejsze usposobienie, i że przeto pomyślniejsze są teraz niż przedtem widoki porozumienia się głównych mocarstw niemieckich w sprawie Księstw. Zdaje się, jakoby dochodzące do ostateczności zdania pruskiego prezydenta ministrów nie mogły otrzymać potwierdzenia Króla, i sprawiły tylko taki skutek, że nastąpi nowy zwrot w polityce gabinetu berlińskiego i rozpocznie się znowu dyskusya z gabinetem wiedeńskim nad znanemi żądaniami z lutego. Jako nierównie wyraźniejszy zaś skutek zmiany, która miała zajść w usposobieniu na król. pruskim dworze, możnaby uważać to, że wkrótce Jego Mość Cesarz powita osobiście swego królewskiego gościa w Gasteinie.

Prasa *pruska* rozprawia ciągle jeszcze z żywością o *wypadkach w Kolonii.* Tymczasem nie przestaje rząd pruski używać energicznych środków. Zgromadzenie robotników w Magdeburgu, które chciało uchwalać rezolucye w kwestyi kolońskiej, zostało przez policyę rozwiązane, a podobnego losu dozna zapewnie także rozpisane w Berlinie zgromadzenie powszechnego niemieckiego stowarzyszenia robotników i berlińskiego stowarzyszenia robotników.

Od hrabiego *Sartiges* nadeszły doniesienia do Paryża, które dozwalają gabinetowi francuzkiemu *liczyć prawie z pewnością na stanowcze wykonanie konwencyi wrześniowej.* Hrabia Sartiges przypisuje Papieżowi i Królowi takie usposobienie, i możnaby wyprowadzić z niego zamiar osobistego, ale na wszelki sposób tajnego spotkania się. Hrabia ma nadzieję, że będzie mógł oznajmić ewakuacyę Rzymu jeszcze w tym roku jako najważniejszy rezultat polityki cesarskiej. Lord Cowley udał się za powrotem swoim z Londynu prawie natychmiast do pana Drouyn de Lhuys. Jak słychać z pewnego źródła, nie mógł on jeszcze przywieźć żadnego programu podróży Księcia i Księżny Walii. Wszelako nie uważają tego w ambasadzie angielskiej wcale za rzecz niepodobną, iż Książę przyjedzie z młodą małżonką swoją do Fontainebleau i tam ją zostawi, a sam uda się z Cesarzem do obozu pod Chalons.

Sprawozdanie Vegezzego z misyi jego do Rzymu zostało poufnie udzielone kilku wybranym. Różni się ono tylko w tem od raportu Lamarmory, że p. Vegezzi przypuszcza nierównie więcej dobrych chęci ze strony Papieża, niż utrzymuje Lamarmora, i z całej formy sprawozdania pokazuje się, że gdyby tylko rząd włoski chciałbył prosić Papieża i przystał na małą ofiarę w formie, nie byłyby układy spełzły na niczem. Zdaje się, że teraźniejsze konferencye ministrów z Królem w Valdieri mają na celu odnowienie układów na podstawie sprawozdania Vegezzego.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 26. lipca. *(Nowiny dworu.) Najjaś. Pan* przyjmował wczoraj przed południem król. węgierskiego ministra hrab. *Maurycego Esterhazy* i kanclerza nadwornego pana *Majlatha.*

(Wiadomości bieżace.) Jak telegrafują do *Linz. Ztg.* z Ischlu, kazał Jego Mość Cesarz pierwszemu koniuszemu Swojemu, hrabiemu *Grünne*, ażeby utworzonemu w Ischlu komitetowi wsparcia pod prezydencyą hrabi *Ottona Fünfkirchen* doręczył kwotę 2000 złr. do niezwłocznego rozdania pomiędzy najbardziej dotkniętych pożarem. Dotychczas zebrał już komitet wsparcia 4170 złr. w. a.

(Baron Krauss.) Przeniesiony w stan spoczynku pierwszy prezydent najwyższego trybunału, br. *Krauss* wzywał już wczoraj do siebie całe gremium radzców i innych urzędników najwyższego trybunału, ażeby pożegnać się z nimi.

(Nabożeństwo z powodu zamknięcia Rady państwa.) Gaz. wied. zawiera następujące uwiadomienie: We czwartek dnia 27. lipca r. b. odprawi Jego Eminencya najprzewielebniejszy kardynał książę Arcybiskup wiedeński o godzinie 9. przed południem w kościele metropolitalnym u św. Szczepana uroczyste nabożeństwo, by złożyć ofiarę dziękczynną Bogu wszechmogącemu za łaskę, z jaką czuwał nad obradami Rady państwa. Tę nabożną uroczystość podaje się do wiadomości powszechnej z tym dodatkiem, że co do miejsc zachowany będzie zwykły porządek.

Anglia.

Londyn. 21. lipca. *(Wybory do parlamentu. — Różne wiadomości.)* Wybory zawsze jeszcze zajmują głównie uwagę publiczną, co jednak wkrótce się skończy, dotąd bowiem dokonano już 626 wyborów, a całe plenum izby niższej składa się z 658 członków. Między tymi co dotąd wybrani zostali, jest 353 liberalistów a 272 konserwatystów lub liberalno-konserwatywnych, liberalistom przybyło więc według własnego ich ocenienia 23 lub 24 głosów. W Dumbertonshire w Szkocyi dwóch kandydatów miało równą liczbę głosów, w takim razie po zebraniu się parlamentu drugi wybór bywa rozpisany. Pan Hardy, którego uniwersytet oxfordzki wybrał zamiast kanclerza skarbu, p. Gladstone, obrany został także i w Leominister w Harefordshire, tu więc także będzie ponowny wybór. W ogóle skład nowego parlamentu jest taki, iż stronnictwa nie zaraz się z niego wydzielą; na początku będą rugi, które kilka miesięcy czasu zabierą. Torysi i Whigowie jak zwykle obwiniają się wzajemnie o różne matactwa i intrygi.

Królowa Wiktorya opuści Osborne w dn. 9. sierpnia i uda się do Belgii przez Antwerpię, w odwiedziny do krewnego swego Króla Leopolda, u którego kilka dni zabawi. Poźniej Królowa pojedzie do Niemiec, i będzie obecna przy odsłonięciu pomnika dla Księcia Alberta, byłego jej małżonka. Królowa podróżować będzie pod imieniem hrabiny Lancaster.

Książę Brabantu i Księżna jego małżonka udadzą się do Ostendy, dokąd i Król Leopold przybyć ma, jeżeli stan zdrowia jego na to pozwoli.

Jeden koniec liny (kabel) telegrafu transatlantyckiego, długości 27 mil, na brzegu angielskim przymocowany już został. W ostatnią niedzielę po południu związano go szczęśliwie z główną liną. „Great Eastern" wypłynął dnia 23. lipca o godzinie wpół do piątej wieczorem ku zachodowi dla dalszego rozwinięcia liny. Pogoda dotąd bardzo sprzyja. Dotychczasowe próby pokazują, iż lina jest bardzo trwale zbudowana.

Francya.

Paryż, 23. lipca. *(Różne wiadomości.)* Donoszą z Washingtonu, iż rekonwalescencia prezydenta Johnsona bardzo wolno postępuje. Febry nabawić się miał z tego powodu, iż zwykle sypiał przy otwartych oknach, okna zaś jego sypialni wychodzą nad rzekę Potomak. Jak wiadomo, prezydent odrzucił prośbę deputacyi z Washingtonu o przypuszczenie do amnestyi tych mieszkańców państw południowych, co mają więcej niż 20.000 dolarów własnego majątku. Powiedział do deputacyi: „Panowie zwracacie uwagę moją na złe skutki, jakie skazanie tylu kapitalistów dla kredytu publicznego i handlu sprowadzi. Na to jest jednak środek bardzo prosty. Powiedźcie tym, co ich to obchodzi, iż niechaj to, co nad 20.000 dolarów posiadają, między ubogich rozdadzą, takim sposobem zasłonieni będą przed karą, a kapitały ich nie będą stracone." Marszałek Mac Mahon pojechał już do Algieryi, a sekretarz jeneralny jego gubernii p. Lapaine dziś wieczór do Algieru udać się ma. Zapewniają, iż marszałek Mac Mahon w zupełnej teraz jest zgodzie z Cesarzem względem reorganizacyi Algieryi. — P. Persigny pracuje nad nowem pismem politycznem, które nasamprzód radzie jeneralnej w Saint Etienne jako mowę przy otwarciu jej posiedzeń odczytać ma. P. Langlais odpłynie do Mexyku na najpierwszym statku do Veracruz płynącym; bierze on ze sobą syna swego jedynaka, młodzieńca 17letniego.

We Francyi zajmują się teraz bardzo żywo wyborami do rad gminnych i municypalnych. W innych latach zwykle rząd przedstawiał listę kandydatów, którą gminy bez oporu przyjmowały. Tego zaś roku rząd zachowuje zupełną neutralność i w duchu instrukcyj danym prefektom przez ministra spraw wewnętrznych, administracya w tym tylko przypadku czynnie wystąpić ma, jeżeli się okażą przy wyborach oznaki agitacyi stronniczej. W skutek takiego postępowania rządu ludność wszędzie wielki bierze udział w wyborach.

Marszałek O'Donnell towarzyszyć będzie Królowej hiszpańskiej podczas zjazdu jej z Cesarzem Napoleonem, i przybędzie do Biarritz, gdy Królowa Cesarzowi rewizytę oddawać będzie.

Książę Kuza przybyć ma z końcem lipca do Paryża i zajechać ma do hotelu Louvru.

Niemcy.

(Zamierzona biesiada dla deputowanych pruskich w Kolonii.) O zamierzonej biesiadzie w Kolonii dla deputowanych sejmu pruskiego, dzienniki kolońskie donoszą pod dniem 23. lipca co następuje: Według pierwotnego programu komitetu biesiady rozwiązanego jako stowarzyszenie polityczne, biesiadnicy zgromadzili się wczoraj wieczór w ogrodzie i w salach obrazu panny Maryi. Około godziny 11tej zgromadzenie zostało rozwiązane przez burmistrza Schaurte w Deutz, sale i ogród się wypróżniły. Przed wchodem do hotelu ustawiono kirysyerów. Wielka część biesiadników udała się do hotelu pod księciem Karolem, gdzie władze się nie udały i wszystko spokojnie się odbyło. Wczoraj przy wypróżnieniu ogrodu zoologicznego aresztowano jednego z biesiadników, lecz go puszczono na wolność po sprawdzeniu tożsamości jego osoby. Wieczorem i noc całą most nad Renem osadzony był przez wojsko, komunikacya między Kolonią a Deutz przerwana. W nocy wojsko ciągle patrolowało. Pionierami osadzono parowce przystrojone spółki kolońsko-diseldorfskiej; pioniery mieli rozkaz nie dozwalać im wypływania na Ren. Dla przejazdki po Renie najęte były dwa parowce spółki Moselskiej, te jednak uszły przed przytrzymaniem, bo zawczasu wypłynęły z portu i wróciły do domu. Biesiadnicy nie mogąc zastosować się do programu udali się drogą żelazną do Lahnstein na terytoryum nassauskiem. Nad ranem wielka masa ludu zebrała się nad Renem, spokojność jednak nie była zakłócona, chociaż tu i owdzie szemrano. W mieście samem aresztowano kilka osób, lecz jedynie z powodu zgiełku na ulicy. Co się zaś dalej stało w Lahnsteinie i za powrotem biesiadników do Kolonii, dotąd nie wiadomo.

Turcya.

(Łukasz Wukałowicz.) Rosyjski dziennik *Goł.* pisze: Jeden z głównych obrońców niezawisłości Słowian od Turcyi w ostatnich czasach, niezmordowany Łukasz Wukałowicz zakończył swój zawód polityczny i wojenny przynajmniej na czas jakiś. Donosiliśmy już o przyjeździe jego Dunajem i morzem Czarnem do Odessy. Łukasz Wukałowicz zmuszony był do tego przez swe położenie bez wyjścia. Naciskany zewsząd naglony był w roku zeszłym szukać schronienia w Czarnogórze, z którem przed laty kilku działał wspólnie.

Porta zaczęła się domagać od księcia Czarnogórskiego wydalenia Wukałowicza z granic Czarnogóry. Wukałowiczowi pozostawało do wyboru, albo być wygnanym z Czarnogóry, wydanym Turcyi, lub nareszcie osiedlonym w Austryi w jakiemś mieście pod dozorem policyi. W tej ostateczności Wukałowicz przypomniał sobie Rosyę i zwrócił sie za pośrednictwem konzula rosyjskiego z prośbą o pozwolenie mu pojechania i osiedlenia się w Rosyi. Po porozumieniu się z rządami tureckim i austryackim pozwolenie takowe udzielone zostało Łukaszowi Wukałowiczowi. Rząd austryacki dał mu środki do przejazdu z Cattaro do Wiednia, a rosyjski z Wiednia do Odessy. Tym sposobem Łukasz Wukałowicz przybył do Odessy z kilku osobami, które pozostawiły swe żony i dzieci, w liczbie 32 osób w pobliżu granicy hercegowińskiej na terytoryum austryackiem z warunkiem, iż poźniej połączą się one z swemi ojcami i mężami. Z powodu przyjazdu Wukałowicza do Odessy p Nikolicz zamieścił o nim artykuł w *Odesk. Wiest.*, z którego się okazuje, że Wukałowicz zamierza nie długo przybyć i do Petersburga. P. Wukałowicz bezpiecznie dojechał do Odessy. Poseł rosyjski w Wiedniu p. Stackelberg radził mu rozpuścić swój orszak; ale Wukałowicz na to się nie zgodził. Wiadomo, że głowa jego dawno już oceniona została przez Turków na sumę 15.000 do 20.000 funtów szterlingów (150.000 rsr.). Łukasz Wukałowicz urodził się około 1825 — 26 roku w serbskim obwodzie Hercegowiny, podwładnej Porcie. Jeszcze za czasów Cesarzów serbskich ta część posiadłości serbskich odznaczała się najbardziej bohaterskim duchem mieszkańców; następnie dzięki sąsiedztwu niezawisłej Czarnogóry, zachowała ona i pod władztwem tureckiem ów duch wojowniczy i charakter, oraz swą sławę pomiędzy pobratymczymi Serbami. Podobnie jak w niektórych górach Albanii, Epiru i Tessalii — tak i w Hercegowinie rząd turecki nigdy nie posiadał zupełnej władzy nad krajem; nawet sprawy sądowe, kościelne i prywatne Hercegowiny rozstrzygane były niezawiśle od rządu Sułtana, albo przez władców czarnogórskich, lub przez kniaziów hercegowińskich. (U ludu serbskiego książę nazywa się knież lub starszyna). — Takim książęciem był w swej młodości i wojewoda Wukałowicz. Kiedy Czarnogóra, przemieniwszy teokratyczną formę rządu na książęcą, mogła poruszać się na korzyść oswobodzenia swych sąsiadów, pozostających pod jarzmem muzułmańskiem i na korzyść rozszerzenia swych granic, wówczas Wukałowicz wszedł w bliższe stosunki z zmarłym księciem czarnogórskim Daniłem i przepędził czas jakiś w stolicy Czarnogóry, prowadząc układy z rządem owego kraju. Rezultatem jego narad z Czarnogórą była wojna Serbów czarnogórskich i hercegowińskich przeciw Turkom, która się rozpoczęła w 1857 roku a skończyła zaledwo w przeszłym. Słynniejszemi zwycięztwami tej wojny siedmioletniej były: grachowskie, które oddało Czarnogórze cały obwód Grachowa, dalej zwycięztwa 1861 roku około Sutoriny, i nareszcie ostatnie powodzenia Wukałowicza około Trebinii, Nikszicy itd. Gdyby nie mieszanie się zachodu na korzyść Turcyi, mieszanie które się objawiło: 1) przez wstrzymanie pomyślnych działań oręża Wukałowicza za pośrednictwem Francyi w 1858 roku po zwycięztwie pod Grachowem; 2) przez zabranie bateryi Wukałowicza za pośrednictwem Austryi na Sutorinie, która wysłała 32,000 wojska pod dowództwem jen. Serba Rodicza przeciw bandzie Czarnogórców i Hercegowińczyków, którzy już zajęli brzegi morza Adryatyckiego w tym punkcie, i 3) przez zaopatrzenie w żywność twierdzy Nikszicz za pośrednictwem księcia Mikołaja czarnogórskiego. Wukałowicz utrzymujący 7 do 8 lat Hercegowinę w stanie prowincyi niezawisłej, jakby *status in statu*, przysunąłby Czarnogórę do morza i założył państwo słowiańskie na południu.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Sanok, 20go lipca. Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie b. m. były na targach w obwodzie Sanockim.

	Miejsce targu:											
	Sanok		Krosno		Dobromil		Dukla		Lisko		Rymanów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy	3	10	3	20	3	20	3	50	3	.	3	20
„ żyta	2	36	2	35	2	47	2	95	2	40	2	40
„ jęczmienia	2	7	2	24	3	.	2	27	2	15	2	
„ owsa	1	5	1	95	1	85	1	90	1	50	1	60
„ hreczki	.	.	2	65	.	.	.	.	.	.	.	.
„ kukurudzy	2	88		.	.	.	2	30	.	.	3	20
„ ziemniaków	1	60	1	50	.	.	.	.	.	.	.	.
Cetnar siana	.	85	1	80	1	51	1	.	.	80	.	.
„ wełny	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	40	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	70	7	.	5	63	4	50	4	20	6	.
„ „ miękkiego	3	.	5	.	4	30	3	.	2	10	4	.
Funt mięsa wołowego	.	12	.	11		12		9	.	9	.	12
Mas okowity	.	64		60	.	80	.	55	.	50		60

Wiedeń, 25. lipca. *(Targ na woły.)* Na naszym wczorajszym targu było 1439 wołów węgier., 1103 galic., i 108 krajowych. Z tych na potrzebę miasta sprzedano 1560 sztuk, na prowincyę 983 sztuk, i płacono za 1 sztukę ważącą 500 do 750 ℔ 123 złr. do 177 złr. 50 cetn. za 1 cetnar 22 złr. do 25 złr. 25 c.

Obwieszczenie

względem udzielania nauki i przyjmowania do c. k. wyższego rolniczego zakładu naukowego w węgierskim Altenburgu.

Na zasadzie planu nauk zreorganizowanego w roku 1864.

Zupełna nauka w tym zakładzie odbywa się w kursie *dwuletnim* zaczynającym się d. 1. października każdego roku.

Każdy *rok szkolny* dzieli się na dwa półrocza, *półrocze zimowe* zaczyna się dn. 1. października i kończy się ostatniego lutego; *półrocze letnie* zaczyna się d. 16. marca i kończy się wraz z rokiem szkolnym d. 15. sierpnia.

Przedmioty naukowe wykładane w porządku systematycznym w czterech półroczach, są:

Geometrya praktyczna, mechanika powszechna, nauka o maszynach i narzędziach rolniczych, chemia powszechna i rolnicza, klimatologia, mineralogia, nauka gleby, anatomia i fizyologia roślin, botanika specyalna, powszechna i specyalna uprawa roślin, uprawa owoców, jarzyn, wina i chmielu, gospodarstwo lasowe, zoologia, anatomia i fizyologia źwierząt domowych i powszechna chodowla bydła, specyalny chów bydła i koni, rogacizny, owiec i drobiu, weterynarya, nauka o urządzeniu i taxacyi, prowadzenie ksiąg, ekonomia społeczna, nauki prawne i polityczne, technologia, budownictwo, miejscowe stosunki rolnicze.

Przyjmuje sie do zakładu zwykle z początkiem każdego półrocza zimowego. Tylko w szczególnych wypadkach, aspiranci starsi, wzorowo przygotowani tak teoretycznie jak praktycznie, mogą być przyjęci w letniem półroczu.

Chcąc być przyjętym trzeba udowodnić dokładnie:

1. wiek, a mianowicie, że liczy się najmniej 17 lat,

2. przyzwolenie rodziców, opiekunów, lub dojście do pełnoletności,

3. dobre moralne sprawowanie,

4. najmniej jednoroczną urzędowo poświadczoną praktykę w gospodarstwie wiejskim,

5. studya z dobrym skutkiem odbyte a mianowicie, że ukończyło się 8 klas gimnazyalnych lub 6 realnych, albo też całkowity kurs w publicznej średniej szkole agronomicznej. Co do świadectw z wykształcenia naukowego szczególniej uważać się będzie na dobre świadectwa z nauk matematycznych i przyrodzonych.

Kandydaci, którzy ukończyli tylko 6 lub 7 klas gimnazyalnych lub tylko 5 klas realnych albo kurs w wyzszej szkole handlowej, lub też nauki przygotowawcze pobierali prywatnie, muszą w ciągu 3 ostatnich dni września poddać się w zakładzie egzaminowi wstępnemu z arytmetyki elementarnej, geometryi teoretycznej, fizyki elementarnej i zarysów historyi naturalnej. Rezultat tego egzaminu rozstrzygnie co do przyjęcia kandydata.

Kandydaci starsi, samodzielni (urzędnicy agronomiczni, oficerowie i t. d.) mogą być uwolnieni od wykazania się z wykształcenia przygotowawczego i po zgłoszeniu się tychże do dyrekcyi, korporacya nauczycieli rozstrzygnie co do ich przyjęcia.

We wszystkich wypadkach, w których przyjęcie kandydata na podstawie powyższych warunków zdałoby się być wątpliwem, dyrekcya udzieli pisemnie swoją opinię.

Za każde z dwóch pierwszych półroczów płaci się za naukę i używanie środków pomocniczych 42 zł. w. a. zacząwszy od trzeciego półrocza tylko po 21 zł. w. a. zawsze przed rozpoczęciem się półrocza.

Co do warunków, pod któremi mogą być uwolnieni od tej opłaty uczniowie ubodzy i godni tego, tudzież co do pomieszczenia i wyżywienia uczniów dyrekcya na zapytanie niezwłocznie udziela wyjaśnienia.

Węgierski Altenburg, 20. lipca 1865.

Z dyrekcyi c. k. wyższego rolniczego zakładu naukowego.

Kronika.

(Stan zdrowia we Lwowie.) W miesiącu czerwcu przeważały pomiędzy słabościami gorączkowemi katary płucowe i wnętrzne, zapalenia płuc i cierpienia reumatyczne. Liczba gorączek tyfusowych zmniejszyła sie; wypadki ospy i zimnicy zdarzały sie pojedyńczo.

Napływ chorych do głównego szpitalu zmniejszył sie, gdyż przyjęto o 121 chorych mniej niż w maju.

Ogólna liczba chorych, leczonych w głównym szpitalu, wynosiła 1257; z tych wyleczono 459, wypuszczono nienleczonych 18, umarło 57, a 723 pozostało w dalszej kuracyi.

Z porównania z czerwcem roku zeszłego pokazuje się, że w tym roku leczono o 125 chorych więcej, i o 100 chorych więcej pozostało do dalszej kuracyi.

Protokoły śmiertelne wykazały 266 wypadków śmierci w okręgu miasta, zatem o 5 mniej, niż w maju r. b.

(Samobójstwo.) D. 16. b. m. W Mogelnicy w powiecie Wiśniowczyskim odebrał sobie życie przez obwieszenie włościanin tamtejszy Józef Wolicki straciwszy przez pijaństwo całe swoje mienie.

(Zamknięcie wystawy przemysłowej w Moskwie.) „Rus. Inw.“ donosi: W korespondencyi z Moskwy, o zamknięciu wystawy przemysłowej, między innemi piszą: W niedzielę, d. 4. lipca (v. s.) po raz ostatni wpuszczono publiczność (po 10 kopijek od osoby) dla przypatrzenia się moskiewskiej wystawie wyrobów rękodzielniczych. W tym dniu zwiedziło wystawę 3820 osób; a dniem wprzódy (po 50 kop.) było 781. W całym ciągu trwania wystawy, zwiedziło takową: po 50 kop. — 12.823 osób; po 20 kop. — 30.152; po 10 kop. 19.592, razem 62.567 osób. Przedaż biletów przyniosła 14.401 r. 10 kop., a z otrzymanemi za sprzedane katalogi, uczyni razem około 16.000 rs. Następnie w opisaniu różnych wyrobów powiedziano, że najlepsze świece stearynowe były z fabryki Calleta i z fabryki warszawskiej Hocha.

Ostatnia poczta.

Tryest, 21. lipca. Cholera w Alexandryi zgasła już.

Altona, 25. lipca. Redaktor gazety szlezwicko-holsztyńskiej p. *May* został dziś na rozkaz jeneralnej komendy z zabraniem wszystkich papierów aresztowany i pod eskortą pruską wyprawiony koleją na północ. Gazeta wychodzi dalej.

Paryż, 26. lipca. *Monitor* ogłasza mianowanie deputowanego Corta senatorem.

TEATR.

Jutro (przed. niem.) **„Der Barbier von Sevilla“**, opera komiczna w 2 aktach z muzyką Rossiniego. Występ gościnny pp. Henryka Sontheima i Adolfa Robinsona.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. lipca.

Hotel George: PP. Hr. Branicki W., i Ellissen P. c. ros. poporucz., z Rosyi. — Bal J., z Tuligłów. — Coroi J., i Gheorghin A., z Moldawii. — Pieńczykowski J., z Wybranówki.

Hotel europejski: Croisse L. i Czajkowski A., z Bóbrki.

Hotel angielski: Jasiński F., z Zahaypola.

Hotel Langa: Buchenthal A., z Rogozesztie. — Przihoda J. c. k. por., z Stanisławowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. lipca.

PP.: Hr. Baworowski W., do Kołtowa. — Myrbach F. c. k. przeł. obw., do Krakowa. — Bartsch H. c. k. rotm., do Prośnitza. — Schulgir M., c. ros. kapitan, do Kiszenewa. — Bernatowicz H., do Sannik. — Głowacki W., do Nodowa. — Nikorowicz Ed., do Ulwówka. — Papara H., do Zubomostów. — Turkuł F., do Kociubiniec. — Waygart E., do Macoszyna. — Głogowski A., do Bojańca. — Jordan T., do Nowegosioła. — Urbański R., do Dob[illegible]osina.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. lipca 1865.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327.00	+ 15.6	—	wschodni	sł.	pogoda
2. god. po poł.	326.50	+ 23.8	—	poł.-wsch.	„	„
10. god. wiecz.	326.30	+ 17.4	—	wschodni	„	„

Kurs Lwowski.

Dnia 27 lipca

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	18	5	22½
Dukat cesarski	„ „	5	20½	5	24½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	87	9	02
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	69	1	72
„ papierowy rosyjski	„ „	1	43	1	45
Talar pruski	„ „	1	60	1	62
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	68	98	69	60
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	72	50	73	08
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	92	72	52
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	74	33	75	—
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	193	33	195	17

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 27. lipca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	69	35
5% pożyczka narodowa	74	45
Losy z 1860 roku	90	95
Akcye banku wiedeńskiego	794	—
„ „ kredytowego	175	70
Londyn, 10 funtów szterlingów	110	—
Srebro	107	25
Dukat pojedyńczy	5	25

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. lipca.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	64.—	64.25
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	98.25	98.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	74.50	74.60
od kwiet. do paźd. po 5%	—.—	—.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	79.80	80.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	69.10	69.25
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	69.30	69.40
dtto. po 4½%	60.50	60.75
dtto. „ 4%	53.50	53.75
dtto. „ 3%	40.25	40.75
dtto. „ 2½%	34.—	36.—
dtto. „ 1%	13.50	13.60
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	146.—	146.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	143.—	143.50
Przez. do wyl. z r. 1854	84.—	84.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	91.—	91.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	97.—	97.20
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	80.60	80.70
Renty Como po 42 lir. aust.	18.—	18.25
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	65.—	65.50
„ „ „ 4½%	60.—	60.50
„ „ „ 4%	53.—	53.50
„ „ „ 3½%	46.—	46.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	57.—	58.—
„ 2¼%	51.—	52.—
„ 2%	47.50	48.—
„ 1¾%	40.—	40.50
dtto. z procent. za granicą „ 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	83.—	84.—
Wyż. Aust.	—.—	84.—
Salcburg	—.—	92.—
Czech	91.50	92.—
Morawii	83.—	84.—
Szląska	88.—	89.—
Styryi	86.50	87.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	72.—	72.75
Banatu Tem.	71.50	72.25
Kroacyi i Slawonii	73.—	74.—
Galicyi	71.75	72.50
Siedmiogrodu	69.50	70.—
Bukowina	96.50	70.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	70.—	70.25
Banat Temesz.	69.60	69.80
Lomb. wen. poż. z r. 1859	93.—	94.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	54.—	55.—
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	54.—	55.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	27.—	27.50
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
„ 2½% „ 100 „	17.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	16.50	18.50
„ 2% „ 100 „	14.—	16.—
„ 1¾% „ 100 „	12.50	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	795.—	796.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	176.40	176.50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	589.—	591.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	74.50	75.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1679.—	1681.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	180.30	180.40
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	207.50	208.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	130.75	131.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	194.20	194.40
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 35%	55.—	56.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163.50	164.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	119.25	119.75
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	695.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	240.—	242.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	128.—	132.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	480.—	481.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	223.—	225.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	380.—	382.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	260.—	265.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	372.—	375.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.50
przeznaczone do los. po 5%	93.70	93.90
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.30	89.50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	68.50	69.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	80.—	80.50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	84.25	84.75
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	77.50	78.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	111.50	112.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	104.75	105.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91.—	91.50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	88.25	88.75
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	79.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	89.—	89.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.50	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	91.—	91.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.50
Lloyda za 100 zł.	—.—	—.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	122.10	122.30
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	81.50	82.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	110.—	111.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.75	49.25
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	23.50	24.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	70.—	75.—
Salma „ 40 „ „	27.50	28.—
Palfiego „ 40 „ „	26.25	26.75
Clarego „ 40 „ „	26.—	26.50
St. Genois „ 40 „ „	25.75	26.25
Windischgrätza 20 zł. „	17.—	17.50
Waldsteina 20 „	16.75	17.25
Keglevicha 10 „	12.50	13.—
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.30	12.50

Weksle. (Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	91.50	91.60
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	91.70	91.80
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	81.35	81.50
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	43.50
Londyn za 10 ft. szt.	109.80	109.90
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	43.60	43.65
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.24	5.26
dtto. pełnej wagi	5.24	5.26
Korona	—.—	—.—
20frankówka	8.78	8.79
Rosyjski imperyał	9.—	9.03
Talar związkowy	1.61	1.61½
Srebro	107.—	107.50
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 c.		

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.